

ACTIVITATS

TESIS

GRUPS DE RECERCA

ENTREVISTES

AVENÇOS

A FONTS

ART I HISTÒRIA

02/2015 - **Identificada la necròpolis més antiga de la Península Ibèrica**

Un estudi amb participació de la UAB ha permès datar les restes de deu individus del jaciment de El Collado (Oliva, València) amb una antiguitat d'entre 9.500 i 8.500 anys, i aporta noves pistes sobre els rituals del dipòsit del cadàver durant el Mesolític. La datació de les restes ha permès identificar-les com les més antigues de la Península Ibèrica i ha desplaçat les teories que fins ara es tenien de l'entrada de les necròpolis a l'oest d'Europa.

Referències

Gibaja, Juan F.; Subirà, M. Eulàlia; Terradas, Xavier; Santos, F. Javier; Agulló, Lidia; Gómez-Martínez, Isabel; Alliése, Florence; Fernández-López de Pablo, Javier. *The Emergence of Mesolithic Cemeteries in SW Europe: Insights from the El Collado (Oliva, Valencia, Spain) Radiocarbon Record*. PLOS One. 2015, vol.10, num. 1, e0115505. doi: 10.1371/journal.pone.0115505.

El jaciment de El Collado es va excavar entre 1987 i 1988 sota la direcció de José Aparicio, membre de la Secció d'Estudis Arqueològics de la Diputació Provincial de València. Des del primer moment es va evidenciar la seva importància en tant que necròpolis mesolítica i formada per 14 enterraments -15 individus-. Ben aviat s'estudiaren les restes humanes en el Museu d'Arqueologia de Catalunya, el Departament d'Antropologia de la Universitat de Barcelona i la Unitat d'Antropologia Biològica de la UAB. Al llarg d'aquests anys han sortit diverses publicacions incorporant en tot moment les darreres metodologies.

L'estudi realitzat ara, publicat a *PLOS One*, aporta novetats respecte a la datació de tots els individus -malgrat tan sols s'ha aconseguit resultat sobre 10 dels 15- i al ritual del dipòsit del cadàver. Les mostres han estat processades químicament per duplicat per membres del GRAPAC a la Unitat d'Antropologia Biològica i al Centro Nacional de Aceleradores de Sevilla per finalment fer la lectura en el darrer centre dels nivells de carboni 14.

TESIS**Orígens i desenvolupament del feixisme xinès**

Quan es parla de feixisme xinès es fa referència a les Camises Blaves o Societat de la Pràctica Rigorosa dels Tres Principis del Poble. Però hi va haver una altra organització, menys coneguda, el Moviment de la Nova Vida, una plataforma feixista de masses basada en la captació, enquadrament i control de la població bàsicament a través de polítiques socials.

[+]

AVENÇOS**La caça amb arc durant el Neolític podria haver ajudat a la cohesió social**

S'han recuperat tres arcs de fusta de fa més de 7.000 anys al jaciment de la Draga (Banyoles, Girona), que constitueixen l'evidència més antiga de caça amb arc neolítica. L'escassa aportació de la caça al conjunt de la dieta permet suposar que la seva funció transcendia l'estrictament subsistencial, sent un element que reforçaria el sentit de col·lectivitat i la cohesió social.

[+]

TESIS**El moviment veïnal al Barcelonès Nord (1954-1987)**

Els municipis del Barcelonès Nord van experimentar un gran creixement demogràfic a partir de la dècada de 1940. La lluita contra l'infrahabitatge i la manca de serveis bàsics, juntament amb l'acció d'organitzacions catòliques de base i dels militants antifranquistes, van afavorir la configuració d'un fort sentiment d'identificació col·lectiva i d'un potent moviment veïnal.

[+]

AVENÇOS**Gestió sostenible dels recursos alimentaris a les societats caçadores-recol·lectores**

La societat yamana, una de les últimes societats caçadores-recol·lectores de Tierra del Fuego, va viure a la zona del canal Beagle i illes properes fins als segles XVIII-XIX. L'estudi de les espècies i les mides de les petxines presents als jaciments arqueològics indica que explotaven els recursos de manera sostenible, atès que no consumien mol·luscs de mida petita.

[+]

Imatge 1: Enterrament 5 a la necròpolis de El Collado. S'aprecia la situació del cos dins la fossa utilitzada per a l'enterrament. Font: V.V.A.A. 2008. La necròpolis mesolítica de El Collado (Oliva-València). J. Aparicio Pérez. Diputació Provincial de València. València.

D'una banda, doncs, els resultats de les datacions amb carboni 14 situen l'antiguitat de les restes entre 9.500 i 8.500 anys. Això ha permès identificar-les com les més antigues de la Península Ibèrica, per davant dels jaciments portuguesos ubicats als estuaris dels rius Tajo i Sado, considerats fins ara els més antics.

D'altra banda, s'ha pogut observar a partir de la planimetria i l'estudi fotogràfic dels morts que aquests es dipositaren, com a mínim 9 dels individus enterrats, en posició flexionada o hiperflexionada, fet que suggereix que foren enterrats embolcallats en un sudari o en un sac.

Tot plegat permet interpretar el món funerari, en tant que tractament dels morts en el moment del dipòsit, en l'ús espacial de la necròpolis i veient-la des d'una nova perspectiva ja que passa a ser la necròpolis més antiga de la Península Ibèrica, desplaçant les teories que fins ara es tenien de l'entrada de les necròpolis a l'oest d'Europa.

El treball s'ha realitzat dins el marc del conveni entre GRAPAC de la UAB, i els centres del CSIC, Institut Milà i Fontanals i Centro Nacional de Aceleradores de Sevilla. A més també han participat en l'estudi l'Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social (IPHES), la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i la Unité Mixte de Recherche de la Université 1 de París.

Imatge superior esquerra: Enterrament 5 a la necròpolis de El Collado. S'aprecia la posició flexionada del cos. Font: V.V.A.A. 2008. La necròpolis mesolítica de El Collado (Oliva-València). J. Aparicio Pérez. Diputació Provincial de València. València.

Maria Eulàlia Subirà i de Galdàcano
Grup de Recerca Aplicada al Patrimoni Cultural (GRAPAC)
Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia
eulalia.subira@uab.cat

Si tens propostes: premsa.ciencia@uab.es

E-mail per rebre el nostre butlletí

Enviar

2015 **Universitat Autònoma de Barcelona**

DL B.11870-2012 ISSN 2014-6388